

Tematica și bibliografia pentru finalizare studii
– sesiunea iulie 2018 –
programele de studii *Teologie Asistență Socială și Artă Sacră*

Examenul de licență constă din două probe și anume:

- *proba 1* – Evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate.
- *proba 2* – Prezentarea și susținerea lucrării de licență.

Evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate de la *Proba 1* se desfășoară **scris**, iar prezentarea și susținerea lucrării de licență de la *Proba 2* se desfășoară **oral**.

Pentru specializarea **Teologie Asistență Socială** *Proba 1* se desfășoară prin examen scris (3 ore) în conformitate cu tematica din prezenta metodologie. *Proba 1* va conține subiecte din domeniile Teologie și Asistență Socială. Pentru domeniul *Teologie* examenul va fi scris clasic, cu 1 subiect ales din tematica anexată, iar pentru domeniul *Asistență Socială* examenul va fi scris de tip grilă (45 de întrebări cu trei variante unice de răspuns), din disciplinele *Introducere în sociologie, Politici Sociale, Asistența socială a familiei și copilului și Dezvoltare umană*. Temele sunt prezentate în tematica anexată. Cu cel puțin 1 lună înainte de desfășurarea examenului de finalizare a studiilor vor fi afișate 90 de întrebări de tip grilă din care 45 se vor regăsi la examenul scris de tip grilă.

Nota pentru *Proba 1* este obținută din media aritmetică, fără rotunjire, a celor două subiecte. Examenul scris se va desfășura într-o singură zi.

Pentru specializarea (**Artă Sacră** *Proba 1* se desfășoară prin examen scris (3 ore) în conformitate cu tematica din prezenta metodologie (1 subiect din *Arte Vizuale* și unul din *Teologie*).

Pentru specializarea **Artă Sacră** *Proba 2* (Prezentarea și susținerea lucrării de licență) constă într-un studiu teoretic privind o temă esențială de creație, istorie a artei creștine, conservare și restaurare a patrimoniului cultural bisericesc, ilustrat cu o lucrare personală de pictură bisericească (pictură murală sau icoană) sau restaurarea unui obiect de patrimoniu mobil (carte) sau a unui fragment de pictură dintr-un monument.

TEMATICA EXAMENULUI DE LICENȚĂ

SESIUNEA IULIE 2018

Proba 1 - Evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate

TEOLOGIE*

1. Vechiul și Noul Testament.

- a) Legătura dintre ele;
- b) Rolul lor în teologia și viața Bisericii.

Bibliografie:

1. Nicolaescu, I. Nicolae; Marcu, Grigorie; Sofron, Vlad și Munteanu, Liviu G., *Studiul Noului Testament*, Manual pentru Institutele Teologice, ediția a II-a, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1977;
2. Ciudin, Pr. Nicolae, *Studiul Vechiului Testament*, Editura Institutului Biblic și de Misiune a Bisericii Ortodoxe Române, București, 2002.

2. Sfânta Treime, realitate supremă și absolută, izvor și fundament ultim al creației.

- a) temeuri biblice;
- b) temeuri patristice și dogmatice;
- c) temeuri morale și misionare.

Bibliografie:

1. Popescu, Pr. conf. univ. dr., Ion, *Teologia trinitară ortodoxă*, Editura Universității din Pitești, 1999;
2. Stăniloae, Pr. prof. dr. Dumitru, *Sfânta Treime sau la început a fost iubirea*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București 1993;
3. Stăniloae, Pr. prof. dr. Dumitru, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. I, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1996;
4. Stăniloae, Pr. prof., Dumitru, *Sfânta Treime creatoarea, mântuitoarea și ținta veșnică a tuturor credincioșilor în Ortodoxia*, Anul XXXVIII, Nr. 2, aprilie-iunie 1986.

3. Biserica, viața de comuniune a lui Dumnezeu cu oamenii în Hristos prin Duhul Sfânt, în vederea unirii lor cu El prin har.

- a) temeuri biblice;
- b) temeuri patristice și dogmatice;
- c) temeuri cultice.

Bibliografie:

1. Stăniloae, Pr. prof. dr. Dumitru, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. II, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1997;
2. Stăniloae, Pr. prof. dr., Dumitru, *Sinteza eclesiologică în Studii Teologice*, Seria a II-a, Nr. 5-6, mai-iunie, Anul VII / 1955;

* pentru specializările: *Teologie Asistență Socială și Artă Sacră*.

3. Stăniloae, Pr. prof., D., *Biserica în sensul de locaș și de largă comuniune în Hristos în Ortodoxia*, Anul XXXIV, Nr. 3, iulie-septembrie 1982.

4. Împărtășirea sau comunicarea lui Hristos prin cuvântul Evangheliei și prin Sfintele Taine în vederea comuniunii oamenilor cu El.

Bibliografie:

1. Stăniloae, Pr. prof. dr. Dumitru, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. II-III, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1997;
2. Stăniloae, Preotul profesor, Dumitru, *Spiritualitate și comuniune în liturghia ortodoxă*, Ediția a II-a, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București 2004.

5. Cultura teologică românească în secolul al XVII-lea:

- a) Traduceri biblice: Noul Testament de la Bălgrad, Psaltirea în versuri (1773), Psaltirea de-nțăles (1680), Paremiile preste an (1683), Biblia de la București (1688);
- b) Cărți de învățătură și apărare a ortodoxiei: Cazania lui Varlaam (1643), Răspuns la Catehismul calvinesc (1645), Șapte Taine a(le) Bisericii (1644) și Mărturisirea Mitropolitului Petru Movilă al Kievului;
- c) Lucrări canonico-juridice: Pravila de la Govora (1640-1641), Pravila lui Vasile Lupu (1646) și Pravila cea Mare (1652);
- d) Traduceri patristice, în manuscris: Leastvița (Scara) Sfântului Ioan Scărarul, tradusă de ieromonahul Varlaam (viitorul mitropolit), la Secu în 1618, traducerea lui Mihail Moxa, traducerea mitropolitului Dosoftei (în exil, după 1686).

Bibliografie:

1. Mitropolitul Antonie Plămădeală, *Dascăli de cuget și simțire românească*, Editura Institutului Biblic și de Misiune a Bisericii Ortodoxe Române, București, 1981, p. 84-93, 107-111, 180-192, 217-242;
2. Păcurariu, Mircea, *Cultura teologică românească – scurtă prezentare istorică*, Editura Basilica, București, 2011, p. 94-130 (cu bibliografie suplimentară);
3. Păcurariu, Mircea, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române*, vol. II, Editura Trinitas, Iași 2006, p. 14-48, 59-66, 80-93, 114-118.

ASISTENȚĂ SOCIALĂ**

I. Introducere în sociologie; Politici Sociale

1. Structura socială.
2. Relațiile sociale ca relații interpersonale.
3. Grupurile și conflictele între grupuri.
4. Comportamentul colectiv și mișcările sociale.
5. Statul bunăstării.

Bibliografie:

1. Chelcea, Septimiu (2006), *Psihosociologie. Teorie și aplicații*, Editura Economică, București;
2. Chelcea, Septimiu (2001), *Metodologia cercetării sociologice. Metode cantitative și calitative*, Editura Economică, București;
3. Goodman, Norman [1992] (1998), *Introducere în sociologie*, Editura Lider, București;
4. Herseni, Traian (1982), *Sociologie. Teoria generală a vieții sociale*, Editura Științifică și Enciclopedică, București;
5. Schifirneț, Constantin (2004), *Sociologie*, Editura Comunicare.ro, București;
6. Zamfir, Cătălin (1999), *Spre o paradigmă a gândirii sociologice*, Editura Cantes, Iași;
7. Zamfir, Cătălin și Vlăsceanu, Lazăr (coord.) (1996), *Dicționar de Sociologie*, Editura Babel, București;
8. Zamfir, Cătălin; Chelcea, Septimiu (coord.) (2006), *Sociologie*, manual clasa a XI-a, Editura Economică, București;
9. Zamfir, Elena; Zamfir, Cătălin (coord.) (2006), *Politici Sociale. România în context european*, Editura Alternative, București.

II. Asistența socială a familiei și copilului

1. Funcții și disfuncții ale familiei.
2. Violența domestică și maltratarea copilului în familie – prevenire, intervenție și reabilitare.
3. Beneficii și servicii sociale acordate grupurilor vulnerabile.

III. Dezvoltare umană

1. Copilăria.
2. Adolescența.

Bibliografie:

1. Bocancea, Cristian, Neamțu George (2002), *Elemente de asistență socială*, Editura Polirom, Iași;
2. Bonchiș, Elena, Secui, Monica, 2004, *Psihologia vârstelor*, Editura Universității din Oradea;
3. Cojocar, Ștefan (2006), *Proiectul de intervenție în asistența socială*, Editura Polirom, Iași;
4. Constantinescu, Maria (2008), *Familia românească între tradiție și modernitate. Studii și cercetări*, Editura Universității din Pitești;

** pentru specializarea: *Teologie Asistență Socială*

5. Constantinescu, Maria (2008), *Dezvoltare umană și asistență socială*, Editura Universității din Pitești;
6. Constantinescu, Maria (2004), *Sociologia familiei. Probleme teoretice și aplicații practice*, Editura Universității din Pitești;
7. Cosmovici, Andrei, Caluschi, Mariana, 1985, *Adolescentul și timpul său liber*, Editura Junimea, Iași;
8. Dacey, John S. și Travers, John E. (1996), *Human Development*, McGraw – Hill;
9. Freud, Sigmund (1980), *Introducere în psihanaliză*, Editura Didactică și Pedagogică, București;
10. Karla Krogsrud Miley, Michael O. Melia, Brenda DuBois, (2006), *Practica asistenței sociale. Abordarea participativă*, Editura Polirom, Iași;
11. Munteanu, Ana, 2004, *Psihologia vârstelor adulte și a senectuții*, Editura Eurobit, Timișoara;
12. Munteanu, Ana, Sagebiel Juliane (coord), (2007), *Practici în asistența socială – România și Germania*, Editura Polirom, Iași;
13. Neamțu, George (coord), (2003), *Tratat de asistență socială*, Editura Polirom, Iași;
14. Neamțu, George, Stan, Dumitru (coord.), (2005), *Asistența socială-studii și aplicații*, Editura Polirom, Iași;
15. Șchiopu, Ursula și Verza, E.,1993, *Psihologia vârstelor*, Editura Hyperion, București;
16. *Revista de Asistență Socială*;
17. *Legea asistenței sociale nr. 292/2011*;
18. *Legea 272/2004* privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată 2014.

ARTE VIZUALE***

Istoria artei

1. Caracteristicile și perioadele ale artei bizantine.
2. Artă Brâncovenească.
3. Caracteristicile stilurilor Romanic și Gotic.
4. Influențe ale artei bizantine în spațiul Românesc (sec. IV-VII).
5. Pictura în Renașterea Italiană. Caracteristici, periodizare, reprezentanți și opere.

Bibliografie:

1. Alpatov, Mihail, *Istoria artei*, Editura Meridiane, București, 1962.
2. Botez Crainic, Adriana, *Istoria artelor plastice*, Editura Orator, București, 1993.
3. Delvoye, Charles, *Artă Bizantină*, vol. I, II, Editura Meridiane, București, 1976.
4. Drăguș, Vasile, *Artă românească*, vol. I: Preistorie, Antichitate, Ev Mediu, Renaștere, Baroc, Editura Meridiane, București, 1982 (reeditată în anul 2000).
5. Florea, Vasile, *Istoria artei românești*, Editura Litera Internațional, București-Chișinău, 2007.
6. Lazarev, Victor, *Istoria picturii bizantine*, vol. I, II, III, Editura Meridiane, colecția „Biblioteca de artă”, București, 1980.

Metodologia conservării și restaurării operei de artă

1. Metodologia de conservare-restaurare a unei picturi în ulei pe pânză.
2. Principalele etapele în metodologia de conservare-restaurare a picturilor murale.
3. Principalele etapele în metodologia de conservare-restaurare a unei icoane pe lemn.
4. Structura generală a operei de artă pentru următoarele tehnici: Icoană, frescă, ulei pe pânză.
5. Grundurile pentru pictură și operațiunea de grunduire.

Bibliografie:

1. Boldura, Oliviu, *Pictura murală din nordul Moldovei. Modificări estetice și restaurare*, Editura ACS, București, 2013
2. Dionisie din Furna, *Erminia picturii bizantine*, Editura Sophia, București, 2000.
3. Ceninno, Ceninni, *Tratatul de pictură*, Editura Meridiane, București, 1977.
4. Istudor, Ioan, *Noțiuni de chimia picturii*, Editura Daim Publishig House, București, 2007.
5. Oprea, Florea, *Manual de restaurare a cărții vechi și documentelor grafice*, Editura Muzeul Literaturii Române, București 2013.
6. Moldoveanu, Aurel, *Conservarea preventivă a bunurilor culturale*, Editura Cetatea de scaun, Târgoviște, 2011.

*** pentru specializarea: *Artă Sacră*

7. Mohanu, Dan, *Arheologia picturilor murale de la biserica Sf. Nicolae Domnesc din Curtea de Argeș*, Editura A.R.A, București, 2011.
8. Mora, Paulo și Laura, Philippot, Paul, *Conservarea picturii murale*, Editura Meridiane, București, 1986.